

אפריל 2019

יום בחירות לכנסת ה-21

לקוחות יקרים,

לקראת יום הבחירות הקרב ובא, ברצוננו להביא בפניכם תקציר בדבר זכויות עובדים ביום זה, כמפורט להלן:

1. כידוע, יום הבחירות לכנסת ה-21 נקבע ליום שלישי, 09.04.2019, ובהתאם לסעיף 10 לחוק יסוד הכנסת, יום זה הוא **יום שבתון**, אולם שירותי התחבורה ושאר שירותים ציבוריים, כפי שקבעה ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, יפעלו כסדרם¹.
2. **תחילתו וסופו של השבתון**: שעות השבתון לא מוגדרות וקיימות שתי פרשנויות ביחס לתחילתו וסיומו של יום זה. בהתאם לפרשנות העולה בקנה אחד עם הפרשנות שניתנה על ידי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, ומשכך אף מוצעת על ידנו, מאחר והרציונל העומד מאחורי יום השבתון הוא מימוש זכות הבחירה של הבוחר, נראה כי יש לראות את תחילתו וסופו של יום השבתון בהתאם לשעות פתיחת הקלפיות, כקבוע בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב] התשכ"ט-1969 (להלן: "**חוק הבחירות**"). על פי חוק הבחירות, זמני פתיחת הקלפיות הם בין השעות 07:00 ל-22:00².
3. **עבודה ביום הבחירות**: אין איסור בחוק על העסקתם של עובדים ביום הבחירות **מִרְצוֹנָם**. לפיכך, ניתן להעסיק ביום הבחירות עובדים אשר הסכימו לכך.
4. **גמול ביום הבחירות**:
 - 4.1. בהתאם לסעיף 136 לחוק הבחירות, עובד שעבד אצל מעסיק 14 יום רצופים לפחות סמוך ליום הבחירות, ישלם לו המעסיק את השכר שהעובד היה משתכר אצלו ביום הבחירות כאילו עבד בו. לשון אחר: שכר העובדים לא נפגע ואין לגרוע מהם יום חופש, על אף שלא עבדו ביום זה.
 - 4.1.1. **באם מדובר בעובד חודשי** - שכרו החודשי של העובד לא ייפגע בשל יום הבחירות (בדומה לחודשים בהם חלו חגים).
 - 4.1.2. **באם מדובר בעובד יומי או שעתי** - מאחר ולא קיימת התייחסות מפורשת בדין לעניין אופן חישוב שכרו של עובד יומי/שעתי, נראה כי הדרך הנכונה לחישוב שכרו תהיה על פי ממוצע משכורתיו של העובד בחודשים שקדמו ליום הבחירות חלקי מספר ימי העבודה בפועל.

4.2. עובד המועסק בשירות ציבורי מהסוג כמפורט לעיל ונדרש לעבוד – יקבל בנוסף לשכרו הרגיל בעד עבודתו גם שכר עבור יום עבודה רגיל.

4.3. עובדים שהתבקשו לעבוד ביום זה והסכימו (אף אם מקום עבודתם אינו משתייך לסוגי השירותים הציבוריים שקבעה הוועדה), גם הם יקבלו שכר כאמור בסעיף 4.2 לעיל. קרי, עובד כאמור זכאי לתשלום עבור עבודתו בפועל ולתשלום נוסף בגובה שכרו הרגיל, סה"כ – תשלום שכר בשיעור 200% או לחילופין, תשלום שכר בשיעור 100% ובנוסף יום חופשה.

לעניין זה נציין כי לא קיימת כל הנחיה באשר לגובה התשלום שיינתן לעובד שעבד בפועל ביום הבחירות והאמור לעיל הינו בעקבות נהג שהשתרש במשך בין הארגונים – הסתדרות העובדים והמעסיקים, המבוסס על פסיקת בתי הדין האזוריים לעבודה, חוזר התאחדות התעשיינים, הוראות התקשי"ר לגבי עובדי מדינה והנחיית יו"ר ועדת הבחירות בעבר (כב' הש' בדימוס תאודור אור)³.

5. **עובדים ללא זכות הצבעה:** יום השבתון לבחירות לכנסת אינו חל אך על עובדים שהינם בעלי זכות הצבעה, ולמעשה הוא חל על כל עובד ובלבד שמועסק 14 ימים רצופים בסמוך ליום הבחירות. בהתאם לכך, גם עובדים זרים, ככל שיועסקו ביום השבתון, דינם כדין עובדים בעלי זכות בחירה.

6. יובהר למען הסדר כי חוזר זה, אינו לוקח בחשבון הסדרים קיבוציים כלליים ו/או מיוחדים ו/או צווי הרחבה ענפיים, וככל שישנם כאלו, יש לפעול על פיהם בלבד.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה ו/או הבהרה נוספת בעניינים אלו.

מערכת G – Labor Law

עו"ד מיכאל איילון
שותף, מוביל תחום דיני עבודה
michaela@gornitzky.com

¹ במסגרת שירותים אלה נכללים: שירותי תחבורה, חניונים ותחנות דלק; כוחות הביטחון ושירותי הצלה; אפיית לחם והובלתו ויצור מוצרי חלב; שירותי תקשורת; מפעלי מים וחשמל; אספקת דלק והעברתו; עיתונות, רדיו וטלוויזיה; בתי אוכל ומסעדות, בתי קפה וקניוסקים, בתי מלון ופנסיונים; תיאטראות, בתי קולנוע ובתי שעשועים אחרים; מפעלי חרושת וחקלאות שתהליכי היצור בהם מתנהלים ברציפות.

בנוסף, עובדים בהובלת פירות, ירקות ותוצרת חלב (עד שעה 11:00); חנויות לממכר מזון (עד שעה 12:00), וכן עובדי ועדת הבחירות המרכזית והמפלגות – מי שמבצע בעבורם תפקיד או שנותן להם שרות.

שירותים הפועלים בימי שבת וחג במתכונת מיוחדת, יפעלו באותה מתכונת ביום הבחירות. **נבהיר כי בכל השירותים האלה צריכה להיות לעובדים האפשרות להצביע.**

² ישנה עמדה נוספת הגורסת, כי תחילתו של יום השבתון וסופו הם בהתאם לסעיף 2 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, המגדיר יום כתקופה מחצות הלילה עד חצות הלילה שלאחריו.

³ נוהג זה קיבל אף ביטוי בהודעה לעיתונות שפרסם משרד הכלכלה ביום 31.12.2012 בנוגע ליום הבחירות לכנסת.